

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Nagykanizsai 1. számú Ügyvédi Iroda dr. Noll László ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a PESZLEN & MÉSZÁROS Ügyvédi Iroda ügyintéző dr. Mészáros Győző ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen helytállási kötelezettség érvényesítése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 8.P.20.273/2010/14. számú ítélete ellen az alperes 15. sorszámú fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - megváltoztatja, és a keresetet teljes egészében elutasítja.

A felperes által fizetendő elsőfokú illeték összegét 900.000,- (kilencszázezer) forintra felemeli. Mellőzi az alperes perköltség és illeték megfizetésére kötelezését és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.875.000,- (egymillió-nyolcszázhetvenötezer) forint elsőfokú, és 1.837.500,- (egymillió-nyolcszázharminchétezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és az A. V. és K. i Kft. (A. Kft.) 2001. december 21-én 98.500.000,- forint vételár ellenében megvásárolta a s.-i hrsz.-ú ingatlant. A szerződés szerint a vevők egymás között egyenlő arányban szereztek tulajdonjogot. A vételárból 49.250.000,- forintot az eladónak közvetlenül megfizettek, a fennmaradó 49.250.000,- forintot bankkölcsönből kívánták teljesíteni. A B.- és V. Takarékszövetkezet a felperessel és az A. Kft.-vel 2002. június 3-án kötött hitelszerződés alapján 60.000.000,- forint kölcsönt nyújtott, melyből 49.250.000,- forintot az ingatlan eladójának utalt át, a fennmaradó összeget kifizette a kölcsönt felvevő vevőknek. A takarékszövetkezet a 2002. július 2-án kelt

szerződés alapján további 20.000.000,- forint összegű kölcsönt folyósított építőanyag vásárlás céljára a szerződést adósként aláíró felperes és az A. Kft. részére. A felperes és az A. Kft. egymás között úgy állapodott meg, hogy a 60.000.000,- forint összegű kölcsönt az A. Kft., a 20.000.000,- forint összegű kölcsönt a felperes fogja felhasználni és visszafizetni. A kölcsönvevők a kölcsöntartozást nem fizették meg a takarékszövetkezetnek, ezért a takarékszövetkezet 2003. május 23-án végrehajtási eljárást kezdeményezett a felperessel és az A. Kft.-vel szemben. Végrehajtási eljárást indított a Somogy Megyei Illetékhivatal is a meg nem fizetett vagyonátruházás illeték behajtása végett. A végrehajtási eljárásban a takarékszövetkezet jogutódja, a F. Kft. lett.

A végrehajtási eljárás során a végrehajtó 2003. július 10-én lefoglalta H. L. -nak és H. L.- nak az A. Kft.-ben lévő üzletrészeit. Az üzletrészeket a 2004. április 13-ai árverésen 450.000,- forint vételáron az alperes vásárolta meg. Ilyen módon az alperes az A. Kft. egyedüli tagja lett.

A végrehajtó a s-i. hrsz. alatti ingatlan árverését 2004. június 16-ára tűzte ki. Az árverést megelőzően, 2004. június 1-jén az ingatlan tulajdonosai, a felperes és az A. Kft. megállapodást kötött a F. Kft. végrehajtást kérővel arról, hogy az ingatlant árverésen kívül, de árverési vétel hatályával értékesítik az M. I. I. és I. Kft.-nek. A tulajdon átruházásról szóló szerződés rendelkezése szerint az A. Kft. tulajdoni hányadának vételára 10.000.000,- forint, a felperes tulajdoni hányadának vételára 70.000.000,- forint volt.

A Somogy Megyei Bíróság a 2004. július 7-én jogerőre emelkedett 3.Fpk..... számú végzésével a felperes fizetéseképtelenségét megállapította, és a felszámolását elrendelte.

Az alperes 2008. október 21-ig volt az A. Kft. tagja. Üzletrésze 2007. június 25-éig közvetlen irányítást biztosító mértékű, ezt követően minősített többségű befolyást biztosító mértékű volt. Az üzletrészek 2004. április 13-i megszerzését követően a befolyásszerzést a cégbíróságnak nem jelentette be. A 2004. április 13-i árverésről felvett jegyzőkönyveket a végrehajtó az illetékes cégbíróságnak megküldte. A jegyzőkönyveket árverési vevőként az alperes is aláírta.

A Pécsi Ítéltábla a 2009. január 28-án kelt Gf.IV.30.253/2008/4. számú ítéletével kötelezte az A. Kft.-t, hogy fizessen meg a felperesnek 39.250.000,- forintot, és 1.140.000,- forint perköltséget. Az A. Kft. a jogerős ítéletet nem teljesítette.

A Somogy Megyei Bíróság 2009. március 16-án az A. . Kft. fizetéseképtelenségét megállapította, és elrendelte a felszámolását. A felszámoló 2010. március 26-án egyszerűsített felszámolás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő a bírósághoz. Az adós vagyona nem vált ismertté, a felszámolás során bevétel nem realizálódott, kiegyenlíthetetlenek maradtak a felszámolás költségei is. A felperes a követelését hitelezői igényként a felszámolónak bejelentette, de a követelés a felszámolási eljárásban részben sem térült meg. A Somogy Megyei Bíróság 2010. március 30-án

meghozott végzésével elrendelte az A. . Kft. „f.a.” egyszerűsített felszámolását, és megszüntette a céget.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság az alperest elsődlegesen az 1997. évi CXIV. tv. 292. § (1) bekezdése és (3) bekezdése alapján 40.390.000,- forint és járulékai, másodlagosan az 1997. évi CXIV. tv. 56. § (3) bekezdésére alapján 30.000.000,- forint, és ennek 2004. június 2-ától számított kamatai megfizetésére kötelezze. Keresetlevelét a Pp. 29. § (1) bekezdésére hivatkozva nyújtotta be a Baranya Megyei Bírósághoz.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan mindkét kereseti kérelem elutasítását kérte.

A per megszüntetését a Pp. 157. § a) pontja és 130. § (1) bekezdés g) pontja alapján kérte arra hivatkozva, hogy a 2006. évi IV. tv. hatályba lépésével az 1997. évi CXIV. tv. hatályát veszítette, így az nem alkalmazható. Az alperes tagsági jogviszonya az A. Kft.-nél 2008. október 21-én megszűnt, így a kereset olyan személy ellen irányult, aki az A. Kft.-nek a keresetlevél benyújtásakor nem volt tagja. Erdemi védekezését arra alapította, hogy a 2004. év április 13-i árverésről szóló jegyzőkönyveket a Vht. 132. § (3) bekezdése alapján a végrehajtó a változás bejegyzése végett megküldte a cégbíróságnak. A változás bejegyzése ez alapján megtörtént. Hivatkozott arra is, hogy a kereset tárgyává tett tartozás 2004. április 13-át megelőzően keletkezett, hiszen a felperes és az A. Kft. között létrejött szerződéseken alapul. A Pécsi Ítéltábla ítéletének meghozatalakor pedig az alperes már nem volt az A. Kft. „f.a.” tagja. Arra is utalt, hogy a keresetlevél mellékleteiből nem állapítható meg az A. Kft. „f.a.” tényleges vagyoni helyzete, és az, hogy ez a cég a vele szemben támasztott igényeket nem tudja kielégíteni.

Az alperes a 2010. október 1-jén tartott második tárgyaláson kérte a per áttételét a Fővárosi Bírósághoz a Pp. 29. § (3) bekezdése alapján arra figyelemmel, hogy munkahelye B.-en van. Kifejtette azt is, hogy a hatályos 2006. évi V. tv. 52. §-a alapján az általános hatáskörű bíróságnak nincs hatásköre a kereset elbírálására, a jogvita eldöntése a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult cégbíróság hatáskörébe tartozik. Arra is hivatkozott, hogy a felperes követelése elévült.

Az elsőfokú bíróság a keresetnek részben adott helyt, kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 39.250.000,- forintot, és ennek 2004. június 2.-ától a kifizetés napjáig terjedő időre minden késedelemmel érintett naptári félévre az adott félévet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság az illetékességét megállapította és a keresetet érdemben vizsgálta, mert álláspontja szerint a Pp. 29. § (3) bekezdésébe foglalt jog az alperest az első tárgyalást követően már nem illeti meg. Az alperes e jogát a 2010. június 4-én megtartott első tárgyalást követően tartott folytatódó tárgyaláson kívánta gyakorolni. A 2010. június 4-én megtartott tárgyalás a Pp. 138. § (1) bekezdése

szerinti első tárgyalás volt, ennek elhalasztásával a Baranya Megyei Bíróság illetékessége a Pp. 43. § (1) bekezdése alapján is rögzült.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában rámutatott arra, hogy az A. Kft. „f.a.”-t a Somogy Megyei Bíróság a 2010. március 30-án hozott végzésével megszüntette, s elrendelte a gazdasági társaságnak a cégjegyzékből való törlését. Ez a cég tehát megszűnt, felette törvényességi felügyeletet gyakorolni nem lehet. A keresetben érvényesíteni kívánt jog elbírálása az általános hatáskörű bíróság hatáskörébe tartozik az 1997. évi CXLIV. tv. 56. §-a és 292. §-a alapján.

Nem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság az alperesnek azt a védekezését, hogy a keresetlevél előterjesztésekor az A. Kft. már nem az 1997. évi CXLIV. tv., hanem a 2006. évi V. tv. hatálya alatt állt. Az volt a jogi álláspontja, hogy kereset alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések alanyi kötelezettségeket teremtenek, és annak megfelelő alanyi jogokat létesítenek, ezért anyagi jogi jogszabályoknak minősülnek, az anyagi jogszabályokat pedig a vélt, vagy valósan fennálló, és érvényesíteni kívánt alanyi jog keletkezésekor hatályos rendelkezések szerint kell alkalmazni. A szerzett jogon nem változtathat az alapjául szolgáló jogszabály későbbi módosítása vagy hatályon kívül helyezése. A szerzett jogok védelme az Alkotmánybíróság gyakorlatában a kezdetektől jelen van, közel száz határozat hivatkozik erre. A szerzett jogok védelme a jogállamiság legfontosabb elemét képező jogbiztonság alapján áll fenn. A felperes a keresetet olyan igényre alapította, amely a Pécsi Ítéltábla jogerős ítélete alapján 2004. június 2-án, a 2006. évi V. tv. hatályba lépése előtt keletkezett, ezért a felek jogvitájában az 1997. évi CXLIV. tv. alkalmazandó.

A Legfelsőbb Bíróság következetes gyakorlatára utalva úgy ítélte meg, hogy az alperest, mint befolyásszerzőt az 1997. évi CXLIV. tv. 292. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettsége teljesítése alól nem mentesítette az a tény, hogy a végrehajtó a Vht. 132. § (3) bekezdésébe foglalt kötelezettségét teljesítve az árverési jegyzőkönyv másolatát az üzletész tulajdonosában bekövetkezett változás bejegyzése végett megküldte a cégbíróságnak. Az 1997. évi CXLIV. tv. 292. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség nem teljesült azzal, hogy a cégbíróságnak megküldött árverési jegyzőkönyveket az alperes is aláírta. Ezeket a jegyzőkönyveket az alperes árverési vevőként írta alá, és nem tartalmazzák az 1997. évi CXLIV. tv. 292. § (1) bekezdése szerinti bejelentést. Ezért a 2004. április 13-i befolyásszerzéstől számított 30 nap elteltétől kezdődően beállt az alperes 1997. évi CXLIV. tv. 292. § (3) bekezdése szerinti felelőssége, és az fennállt egészen a tagsági jogviszonya megszűnéséig.

Az alperesi felelősség ténybeli alapját abban látta, hogy a végrehajtás alá vont s.-i hrsz.-ú ingatlannak árverésen kívül, de árverési vétel hatályával történt értékesítése eredményeként az erre vonatkozó 2004. június 1-jén megkötött szerződés alapján került sor, ekkor keletkezett a felperes megtérítési igénye az A.Kft.-vel szemben, a 2004. április 13-i befolyásszerzés időpontjától számított 30 nap ezt megelőzően már eltelt, az alperes a bejelentési kötelezettségét eddig az

időpontig nem teljesítette, az A. Kft. felszámolás alá került, a felszámolással az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére nem nyújtott fedezetet, ezért az alperest az 1997. évi CXLIV. tv. 292. § (3) bekezdése alapján teljes és korlátlan felelősség terheli a Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.252/2008/4. számú ítéletében az A.. Kft.-vel szemben a felperes javára megítélt tőke marasztalás teljes összegének a megfizetéséért. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ez a követelés nem évült el, mert az 1997. évi CXLIV. tv. 292. § (3) bekezdésén alapuló követelés addig nem vált esedékessé, amíg az ellenőrzött társaság felszámolás alá nem került, és megállapíthatóvá nem vált, hogy az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére nem nyújt fedezetet. Ezek a feltételek 2010. március 30-án, a Somogy Megyei Bíróság 3.Fpk..... számú végzésének meghozatalával valósultak meg. Eddig az időpontig a felperes elsődleges kereseti követelésének elévülése meg sem kezdődött. A Pécsi Ítéltábla ítéletében a felperes javára megítélt perköltség megfizetésére vonatkozó részében a keresetet az elsőfokú bíróság elutasította, mert ez a követelés már az alperesnek a tagsági viszonya megszűnése után keletkezett.

Tekintettel arra, hogy az elsődleges keresetet a bíróság megalapozottnak találta, a másodlagos kereseti kérelemmel érdemben nem foglalkozott.

Az ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (1) és (2) bekezdésének, illetve a Pp. 251. § (1) bekezdésének és a Pp. 252. § (3) bekezdésének megfelelő alkalmazásával helyezze hatályon kívül. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban még a 2010. június 4. napjára kitűzött tárgyalást megelőzően elfogultsági kifogást terjesztett elő az eljáró bíróval szemben. Az eljáró bíró a kizáráshoz a Pp. 17. §-a alapján hozzájárult. Erről a tényről az alperes első alkalommal a 2010. június 4. napjára kitűzött tárgyaláson értesült. Ez okból tartalmában első tárgyalásnak minősülő tárgyalást e napon az elsőfokú bíróság nem is tartott, ezért ez a tárgyalás nyilvánvalóan nem minősíthető a Pp. 138-139. § szerinti első tárgyalásnak. A kereset és az ellenkérelem szóbeli előterjesztésére ezen a tárgyaláson az azokhoz fűződő hatállyal nem is kerülhetett sor, mert az eljáró bíró személye ekkor még nem volt eldöntött. Mindezekre tekintettel a Pp. szerinti első tárgyalásnak a 2010. október 1-jén megtartott tárgyalás minősülhet. A Pp. 29. § (3) bekezdése alapján ezért az ügyet át kellett volna tenni a Fővárosi Bírósághoz, ezért az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése mellett az ügy áttételét kérte.

Az alperes a Pp. 18. § (4) bekezdése alapján a kizárást megtagadó végzésekkel szemben panaszt terjesztett elő. Álláspontja szerint a kizárási kérelmet elutasító PK.50857/2010/2. és 11.PK.50910/2010/2. sorszám alatti végzések azért jogszabálysértők, mert a perben eljáró és ítéletet hozó bíró az ügy elintézéséből való kizárásához maga is hozzájárult. Ezt a döntést nem lehet másként értelmezni, csak úgy, hogy az elfogultsági kérelmet magával szemben az eljáró bíró alaposnak tartotta. Ilyen nyilatkozat megtételére a bírót semmi nem kötelezi, nem kellett volna

ilyen nyilatkozatot tennie, ha a kizárás iránti kérelmet nem tartotta volna megalapozottnak.

Az alperes a fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. tv. 2006. július 1-jén lépett hatályba, hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszítette a régi Gt. A 2006. évi V. tv. 52. § (1) bekezdése alapján a bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítése vagy elmulasztása esetén a cégbíróság a minősített befolyásszerzővel, vagy annak vezető tisztségviselőjével szemben a Ctv. szerinti törvényességi felügyeleti intézkedéseket alkalmazhatja. Az alperes időközben - 2008. október 21-én - megszűnt tagsági jogviszonya a 2006. évi V. tv. hatálya alatt is fennállt, ezért arra az új törvény rendelkezéseit kellett volna alkalmazni. A keresetlevélben hivatkozott felszámolási eljárás kezdő időpontja 2009. március 17. napja volt, tehát a felszámolás elrendelésére is a 2006. évi V. tv. hatályban léte alatt, és nem a régi Gt. hatálya alatt került sor. Az A. Kft. „f.a.” 2007. június 25-én kelt alapító okirat módosításával a 2006. évi V. tv. hatálya alá helyezte magát e törvény 336. § (2)-(3) bekezdései értelmében. Mindezek alapján az alperes álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróságnak az eljárásra hatásköre nem volt, mert az a cégbíróság hatáskörébe tartozott a keresetlevél benyújtásának időpontjában hatályos jogszabályok alapján, ezért a Pp. 157. § a) pontja és a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja alapján a per megszüntetésének lett volna helye.

Továbbra is hivatkozott az alperes arra, hogy nincs törvényi szabályozás, amely előírná, hogy a Gt. 291. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettségének az uralkodó tag milyen módon tehet eleget. Nem vitás, hogy a végrehajtó az árverési jegyzőkönyveket a cégbíróságnak megküldte, az okiratok a cégiratok között megtalálhatók. Az sem vitatott, hogy az alperes a jegyzőkönyveket aláírta. Az sem vitás, hogy a tagváltás bejegyzésére a jegyzőkönyvek alapján került sor olyan módon, hogy a cégjegyzékbe az alperes közvetlen irányítást biztosító befolyását is bejegyezte a cégbíróság 2004. április 15-én. A perbeli esetben a tulajdonjog valamennyi üzletrész tulajdonjogát jelentette, fel sem merülhet annak a kérdése, hogy kétséges lenne az alperes tulajdonjog szerzésének mértéke az üzletrészek egészéhez képest. Nincs olyan körülmény sem, amiből az következne, hogy az eljáró cégbíró bármilyen okból ne tekinthette volna az alperes által aláírt jognyilatkozatokat a tag bejelentésének.

Az alperes az elsőfokú ítélet rendelkezését a késedelmi kamat vonatkozásában is jogszabálysértőnek tartotta. Álláspontja szerint a Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamatra vonatkozó szabályozást a perben nem lehetett volna alkalmazni, mert az alperes természetes személy, gazdálkodó szervezetnek nem minősül, ezért a késedelmi kamatot legfeljebb a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékben (Ptk. 301. §. (1) bekezdés) lehetett volna megállapítani. Tévesnek tartotta a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjának megállapítását is. Véleménye szerint a kamatfizetés kezdő időpontja legkorábban 2010. március 30-a lehet, figyelemmel arra, hogy maga az elsőfokú bíróság is úgy foglalt állást, hogy a Gt. 292. § (3) bekezdésén alapuló követelés nem válik esedékessé addig, amíg az ellenőrzött

társaság felszámolás alá nem kerül, és megállapíthatóvá nem válik, hogy az ellenőrzött társaság vagyona a hitelező kielégítésére nem nyújt fedezetet.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés megalapozott.

I.

A Baranya Megyei Bíróság PK.50.857/2010/2. számú végzésével 2010. június 9-én az alperes kizárás iránti kérelmét elutasította. Június 24-én az alperes újabb kizárás iránti kérelmet terjesztett elő, melyet a Baranya Megyei Bíróság 2010. július 16-án kelt 11.PK.50.910/2010/2. számú végzésével elutasított. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság PK.50.857/2010/2. és a 11.PK.50.910/2010/2. számú végzéseivel egyetért, az elsőfokú bíróság helyesen döntött a kizárás megtagadásáról.

A Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban, mint bíró nem vehet részt az, akitől az ügynek tárgyilagós megítélése egyéb okból nem várható (elfogultság).

A bíró kizárása nem a hozzájárulásától függ, a Pp. 13. § (1) bekezdésében megjelölt okok fennállása esetén a bíró nem járhat el, ha kizárási ok nem áll fenn, a kizárást meg kell tagadni. Dr. D. A. úgy nyilatkozott, hogy az ügyben nem érzi magát elfogultnak, azaz a 13. § (1) bekezdés e) pontja szerinti körülmény nem áll fenn. Nem ad alapot a bíró kizárására az a körülmény, hogy a fél indítványára úgy nyilatkozik, hogy a kizáráshoz hozzájárul.

II.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy illetékessége az alperes érdemi ellenkérelmének előterjesztésével rögzült, a keresetlevél áttételének nincs helye. A Pp. 43. § (1) bekezdése szerint a bíróság az illetékességének hiányát hivatalból veszi figyelembe. Ha azonban az illetékesség nem kizárólagos, az alperes érdemi ellenkérelmének (139. §) előadása után az illetékesség hiánya figyelembe nem vehető. A Pp. 138. § (1) bekezdése szerint az első tárgyalás kezdetén a felperes vagy az elnök felolvassa, vagy ismerteti a keresetlevelet. Ezután a felperes nyilatkozik arra nézve, hogy a keresetlevélben előadott keresetét változatlanul fenntartja-e, illetőleg hogy azt miként módosítja, vagy változtatja meg. A 139. § szerint a felperes nyilatkozata után az alperes terjeszti elő ellenkérelmét.

A per első tárgyalásának azt a tárgyalást kell tekinteni, amelyre a bíróság a feleket a per megindulását követően első ízben szabályszerűen megidézi, feltéve, hogy a tárgyalás megtartásának nincs egyéb törvényes akadálya (BH.1994.323., KGD.2002.266.)

A 2010. június 4-én megtartott tárgyalásra az elsőfokú bíróság a feleket szabályszerűen megidézte, a felek jogi képviselői a tárgyaláson megjelentek. A felperes jogi képviselője ismertette a keresetlevelet, és úgy nyilatkozott, hogy kereseti kérelmét az abban foglaltak szerint változatlanul fenntartja. Az alperes jogi képviselője az írásban előterjesztett érdemi ellenkérelmét szóban ismertette, az abban foglaltakat változatlanul fenntartotta. Fenntartotta továbbá a 2010. május 26-án 3. sorszámon előterjesztett kizárás iránti kérelmét. A per első tárgyalásának tehát a Pp. 138. és 139. §-a alapján a 2010. június 4-én megtartott tárgyalást kell tekinteni.

Az alperes arra hivatkozott, hogy a tárgyalás megtartásának törvényes akadálya volt figyelemmel arra, hogy a 3. sorszámu beadványában dr. D. A. bíró kizárását kérte, és a bíró úgy nyilatkozott, hogy az ügyben nem érzi magát elfogultnak, de az ügy elintézéséből való kizárásához hozzájárul.

A Pp. 19. § (1) bekezdése szerint az a bíró, aki a személyére vonatkozó kizárási okot maga jelentette be, bejelentésének elintézéséig a perben nem járhat el. Minden más esetben az érintett bíró továbbra is eljárhat ugyan, de ha a 13. § (1) bekezdés a-d) pontjai alá tartozó kizárási okról van szó, a bejelentés elintézéséig az érdemi határozat hozatalában nem vehet részt. Ha a fél ugyanabban a perben a kizárás megtagadása után tesz újabb bejelentést a bíró ellen, ez a korlátozás sem érvényes.

A bejelentés elintézéséig tehát csak az a bíró nem járhat el a perben, aki a kizárási okot maga jelentette be. Dr. D. A. nem jelentett be kizárási okot, és a felperes bejelentésére úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát elfogultnak. Erre figyelemmel a perben eljárhatott, a 2010. június 4-i tárgyalás megtartásának nem volt törvényes akadálya. Annak a ténynek, hogy dr. D. A. úgy nyilatkozott, hogy a saját mellőzéséhez hozzájárul a Pp. 17. § alkalmazása szempontjából van csak jelentősége, de nem eredményezi azt, hogy a bíró a perben a bejelentés elintézéséig nem járhat el.

III.

Tévesen hivatkozott a fellebbezésében az alperes arra is, hogy a Pp. 157. § a) pontja és 130. § (1) bekezdés b) pontja együttes alkalmazásával a per megszüntetésének lett volna helye, mert a 2006. évi V. tv. 52. § (1) bekezdése a tag bejelentési kötelezettségével kapcsolatos nemperes eljárást a cégbíróság törvényességi felügyeleti hatáskörébe utalja, és ezért az elsőfokú bíróságnak a per tárgyalására nincs hatásköre. A 2006. évi V. tv. (Ctv.) 72. § (1) bekezdése szerint a cég a törvényességi felügyeleti eljárás célja, hogy a cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása érdekében a cégbíróság intézkedéseivel a cég törvényes működését kikényszerítse. Törvényességi felügyeleti eljárásnak a Ctv. 74. § (1) bekezdésében megjelölt esetekben van helye. A felperes nem az A. Kft. törvényes működésének kikényszerítése érdekében fordult a bírósághoz, hanem az alperessel szemben marasztalásra irányuló keresetet terjesztett elő, a

keresetlevéllel indult per eldöntése a Pp. 23. § (1) bekezdés a) pontja alapján nyilvánvalóan az elsőfokú bíróság hatáskörébe tartozott..

IV.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéssel azonban a másodfokú bíróság nem ért egyet. Az elsőfokú bíróságnak az ítélet 8. oldalán kifejtett, szerzett jogok védelmére vonatkozó jogi álláspontját a másodfokú bíróság is osztja, álláspontja szerint azonban a perbeli esetben az 1997. évi CXIV. tv. 292. § (3) bekezdése alapján a felperes nem szerzett olyan jogot, amely feljogosítaná arra, hogy a hatályon kívül helyezett törvényi rendelkezés az alperessel szemben felleljen.

Szerzett jogról csak akkor beszélhetünk, ha a jogszabály hatályvesztését megelőzően egy törvényi tényállás minden eleme megvalósult, a jogszerző joga az igényérvényesítésre a jogszabály hatályon kívül helyezését megelőzően megnyílt, csupán az igényérvényesítésre nem került sor. Ebben az esetben a jogszabály hatályon kívül helyezése a jog érvényesítésének nem akadály.

A kereset jogalapjául megjelölt 1997. évi CXIV. tv. 2006. július 1-jén a 2006. évi V. tv. 333. § (6) bekezdése alapján hatályát veszítette. E törvény 292. § (1) bekezdése szerint a jelentős, többségi illetve a közvetlen irányítást biztosító befolyás fennállását az annak létrejöttét követő 30 napon belül a befolyással rendelkező köteles bejelenteni az ellenőrzött társaság székhelye szerint illetékes cégbíróságnak; a bejelentéssel egyidejűleg gondoskodik a befolyásszerzés tényének és mértékének a cégközlönyben való közzétételéről. A (3) bekezdés szerint az uralkodó tagot a többségi illetve közvetlen irányítást biztosító befolyásnál az (1) bekezdésben meghatározott bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítése vagy elmulasztása esetén az ellenőrzött társaság felszámolása során - ha az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére nem nyújt fedezetet - annak a bejelentés teljesítéséig felmerült tartozásaiért teljes és korlátlan felelősség terheli. Az idézett törvényi rendelkezés nem kárfelelősségi szabály, az (1) bekezdésben körülírt mulasztás kárkötelmet nem keletkeztet, a (3) bekezdés szerinti felelősségi szabály a korlátolt felelősségű társaság tagjának a régi Gt. 121.§ (1) bekezdés szerinti korlátolt felelősségét törli át. A hatályát veszített törvényi rendelkezés önmagában a bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítéséhez vagy elmulasztásához nem fűzött jogkövetkezményt, e tény önmagában a korlátolt felelősség áttörését nem eredményezte, csak abban az esetben - a (3) bekezdés szerint - ha az ellenőrzött társaság ellen felszámolási eljárás indul, és az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére nem nyújt fedezetet. A felperes az alperessel szemben az idézett jogszabály alapján ezért akkor érvényesíthetne igényt, és akkor lehetne szerzett jogról beszélni, ha a felelősség áttörését eredményező minden feltétel a törvény hatályon kívül helyezését megelőzően megvalósult volna. Az A. Kft. felszámolása azonban az 1997. évi CXIV. tv. hatályon kívül helyezése után indult meg, a felperest megillető alanyi jog az 1997.

évi CXLIV. tv. 293. § (3) bekezdése alapján 2006. július 1-jéig nem keletkezett, a felperes elsődleges keresete ezért alaptalan volt.

V.

Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt a felperes másodlagos keresetéről nem döntött, de emiatt nem volt szükség az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, mert az érdemi döntéshez szükséges adatok rendelkezésre állnak, további bizonyításra nincs szükség.

A felperes másodlagos kereseti kérelmét arra alapította, hogy az alperes, mint az A. Kft. egyetlen tagja olyan hátrányos üzletpolitikát folytatott, amellyel a társaság hitelezőjének kárt okozott, ezért az 1997. évi CXLIV. tv. 56. § (3) bekezdése alapján nem hivatkozhat arra, hogy a társaság tartozásaiért nem köteles helytállni. A felperes a hátrányos üzletpolitikát abban látta, hogy az A. Kft. ügyvezetőjét, H. L.-t arra utasította, hogy árverésen kívül, de árverés hatályával adja el az ingatlant pár nappal a kitűzött árverés időpontja előtt annak ellenére, hogy tudta, hogy az ingatlan 1/2-ed tulajdoni illetőségén kívül a cégnek más vagyona nincs, és tudomása volt arról is, hogy a kölcsönszerződés alapján a felvett hitelből 60.000.000,- forintot az A. Kft.-nek kellett volna visszafizetnie. Abban az esetben, ha árverésen kerül sor az ingatlan értékesítésére, az árverési vételárát csak 40.000.000,- forintra lehetett volna leszállítani, árverésen kívül, de árverés hatályával történt értékesítés során ez a szabály nem érvényesült, így a felperest 30.000.000,- forint összegű kár érte.

A másodlagos kereseti kérelemmel szemben az alperes azzal védekezett, hogy az árverési vételár felosztása volt a felperessel kötött megállapodás tárgya, és nem ő, hanem az A. Kft. ügyvezetője döntött ebben a kérdésben.

A másodlagos kereset jogalapjaként megjelölt 1997. évi CXLIV. tv. 56. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy nem hivatkozhat korlátozott felelősségre az a tag, aki ezzel visszaélt. Így a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság azon tagjai, akik a társaság elkülönült jogi személyiségével és korlátlan felelősségével a hitelezők rovására visszaéltek, korlátlanul és egyetemlegesen felelnek a megszűnt társaság ki nem elégített kötelezettségeiért. A másodlagos kereset ténybeli alapjaként felhozottak azonban nem e jogszabályi rendelkezéssel, hanem 1997. évi CXLIV. tv. 296. § (1) bekezdésével vannak összefüggésben, mely szerint, ha az ellenőrzött társaság az uralkodó tag legalább többségi irányítást biztosító befolyása következtében tartósan hátrányos üzletpolitikát folytat, és ennek következtében az ellenőrzött társaság felszámolása esetén az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére nem nyújt fedezetet, a hitelező felszámolási eljárás során benyújtott keresete alapján a bíróság megállapíthatja az uralkodó tag korlátlan és teljes felelősségét az ellenőrzött társaság tartozásaiért. A 173. § (3) bekezdése folytán 296. § (1) bekezdésének felelősségi szabályai az egyszemélyes társaságra megfelelően alkalmazandók.

A másodlagos kereset ténybeli alapja és a keresetlevélben megjelölt jogcím tehát nincs összhangban egymással. A hátrányos üzletpolitika folytatása esetén nem a Gt. 56. §-át, hanem a 296. §-t kell alkalmazni, lényeges különbség a két szabály között, hogy az 56. § a korlátolt felelősségű társaság minden tagjára vonatkozik, és a társaság megszűnéséhez kötődik, a 296. § a befolyásszerzéshez kapcsolódik, és a felszámoláshoz kötődik.

Az 1997. évi CXIV. tv. 56. §-a a korlátolt felelősségű társaság tagjának felelősségét szabályozza a társaság megszűnésének esetére. Ez a szabály akkor volna e perben alkalmazható, ha a társaság megszűnése a 2006. évi IV. tv. hatályba lépése előtt következett volna be. Az A. Kft. 2006. július 1-je után szűnt meg, ezért a tagok felelősségére nem az 1997. évi CXIV. tv., hanem a 2006. évi IV. tv. szabályait kell alkalmazni. E törvény 50. § (1) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jogutód nélküli megszűnése esetén nem hivatkozhat korlátolt felelősségére az a tag (részvényes), aki ezzel visszaélt. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság azon tagjai (részvényesei), akik korlátolt felelősségükkel, illetve a társaság elkülönült jogi személyiségével a hitelezők rovására visszaéltek, korlátlanul és egyetemlegesen felelnek a megszűnt társaság ki nem elégített kötelezettségeiért.

Ez a rendelkezés a 2006. évi IV. tv. 111.§-ától eltérő felelősségi szabályt fogalmaz meg, szintén nem kárfelelősségi szabályt, hanem meghatározott esetekben lehetővé teszi a tag korlátolt felelősségének áttörését. Az alperes az üzletrészt 2008. október 21.-én átruházta, az átruházással tagsági jogviszonyból eredő jogai és kötelezettségei az üzletrész megszerzőjére szálltak át, tagsági jogviszonya megszűnt, tagsági jogviszonya hiányában vele szemben sem a Gt.111.§-a, sem az itt meghatározott korlátolt felelősséget áttörő szabály nem alkalmazható. A Gt. 50.§ (1) bekezdése alapján csak azon személyek felelőssége állapítható meg, aki a társaság megszűnésekor tagjai a társaságnak, a korlátolt felelősségű társaság volt tagjaira ez a szabály nem terjeszthető ki. Az alperes felelőssége tehát a 2006. évi V. tv. 50. §-a alapján sem állapítható meg.

Az 1997. évi XCLIV. tv. 296. §-ával azonos tartalmú felelősségi szabályt az 2006. évi V. tv. 54. § (2) bekezdése tartalmaz, amely úgy rendelkezik, hogy ha a felszámolási eljárás során az adós ellenőrzött társaság vagyona a kötelezettségeit nem fedezi, és a hitelezőknek a felszámolási eljárás során benyújtott keresete alapján a bíróság - az adós társaság felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel - megállapítja a minősített befolyásszerző korlátlan és teljes felelősségét, a minősített befolyásszerző korlátlan felelősséggel tartozik az ellenőrzött társaság vagyonával nem fedezett kötelezettségeikért. Ez a szabály koherens az 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 63. §-ával. Sem az 1997. évi XCLIV. tv. 296. §-ban, sem a 2006. évi V. tv. 54. §-ában megfogalmazott szabály nem kártérítési, hanem felelősség-áttörési szabály. Mindkét jogszabály alapján a taggal szemben érvényesíthető igény, a volt tagok felelőssége a felszámolás alá került társaság tartozásaiért e jogszabályok alapján nem állapítható meg.

A fenti indokok alapján a másodfokú bíróság a felperes a másodlagos kereseti kérelmét sem találta megalapozottnak sem a megjelölt ténybeli alapon vizsgálva, sem a hivatkozott jogszabályoknak megfelelő tartalmú hatályos jogszabályi rendelkezések alapján, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján fellebbezett részében megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság a pervesztes felperest az alperes költségeinek megtérítésére. A felperest képviselő ügyvéd munkadíját a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg. A felperes köteles megfizetni a kereseti illeték teljes összegét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján, és az alperes által lerótt 900.000,- forint fellebbezési illetéket.

P é c s, 2011. február 23.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő